

MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA INGLIZ TILINI O'QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.

Yuldasheva Kamola Eldor qizi

Tashkent, Uzbekistan

kamola_5111@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu tezisda maktabgacha ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitishning zamonaviy metodik yondashuvlari, innovatsion texnologiyalarni joriy etish imkoniyatlari va bolalarda chet tiliga qiziqishni shakllantirish usullari tahlil etilgan. Tadqiqotning maqsadi – maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini samarali o'rgatish uchun ilg'or pedagogik metodlarni aniqlash va amaliyotga joriy etish yo'llarini ko'rsatishdan iborat.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim, ingliz tili, kommunikativ metod, o'yin texnologiyasi, AKT, motivatsiya, til kompetensiyasi.

Kirish.

Globalashuv va axborot texnologiyalari jadal rivojlanayotgan hozirgi davrda chet tillarini, ayniqsa, ingliz tilini erta yoshdan o'rganish masalasi davlat miqyosida dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ingliz tili bugungi kunda xalqaro muloqot, ilm-fan, texnologiya, iqtisodiyot va madaniyatlararo integratsiyaning asosiy vositasi sifatida tan olingan. Shu boisdan ta'lim tizimining eng quyi bosqichidan boshlab xorijiy til kompetensiyalarini shakllantirish zamonaviy pedagogik siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri sanaladi.

Maktabgacha ta'lim bosqichi bu bola shaxsining nutqiy, ijtimoiy, emotsional va intellektual rivojlanishida hal qiluvchi davr bo'lib, u kelgusidagi ta'lim jarayonining poydevorini tashkil etadi. Psixolingvistik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, aynan shu yoshda til o'rganish tabiiy jarayon sifatida amalga oshadi va bola yangi tovush, so'z, grammatik tuzilmalarni tez va oson qabul qiladi. Shuning uchun ingliz tilini erta bosqichda o'qitish nafaqat lingvistik, balki psixologik va kognitiv jihatdan ham samarali natija beradi.

Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim sohasiga oid qaror va farmonlarida ham chet tillarini o'qitish tizimini modernizatsiya qilish, jumladan,

maktabgacha ta'lim muassasalarida zamonaviy metodik yondashuvlarni joriy etish muhim vazifa sifatida belgilangan. Xususan, "Chet tillarini o'qitishni takomillashtirish konsepsiyasi"da 3–6 yoshli bolalarda xorijiy til asoslarini shakllantirish, o'yin va kommunikativ metodlar asosida o'quv jarayonini tashkil etish zarurligi ta'kidlanadi.

Shu nuqtai nazardan, maktabgacha ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish metodikasini takomillashtirish, ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganish, mahalliy sharoitga mos o'quv-uslubiy qo'llanmalar va elektron resurslarni ishlab chiqish bugungi kunning dolzarb ilmiy-amaliy masalalaridan biridir. Bu jarayon o'qituvchining metodik saviyasi, AKTdan samarali foydalanish ko'nikmalari va bola psixologiyasini chuqur bilish darajasiga bevosita bog'liqdir. Natijada, metodik yondashuvlarni ilmiy asosda takomillashtirish maktabgacha yoshdagi bolalarda chet tilini o'rganishga nisbatan barqaror motivatsiyani shakllantirishga, ularning og'zaki nutq faoliyatini rivojlantirishga va kelgusida til kompetensiyasini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Zamonaviy metodik yondashuvlar orasida **kommunikativ, o'yinli va interfaol texnologiyalar** alohida o'rin tutadi. Kommunikativ metod bolalarda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi, o'yin texnologiyalari esa o'rganish jarayonini tabiiy, quvonchli va bolalar yoshiga mos tarzda tashkil etadi. Masalan, inglizcha so'zlarni **ko'rgazmali materiallar, musiqiy mashg'ulotlar, rolli o'yinlar va interfaol dasturlar (ABC Kids, Lingokids, Fun English)** yordamida o'rgatish bolalarning nutq faoliyatini faollashtiradi.

Xulosa.

Maktabgacha ta'limda ingliz tilini o'qitish jarayoni o'z mohiyatiga ko'ra, bolaning tabiiy nutqiy va bilish qobiliyatlarini rivojlantirishga yo'naltirilgan murakkab pedagogik tizimdir. Ushbu tizimni takomillashtirishda o'yinli, kommunikativ va axborot texnologiyalariga asoslangan integrativ yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. Bunday yondashuv nafaqat o'quv jarayonini qiziqarli va samarali qiladi, balki bolalarda til o'rganishga ijobiy munosabat va barqaror motivatsiyani shakllantirishga xizmat qiladi.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida ingliz tili darslarini tashkil etishda o'qituvchining metodik mahorati, psixologik yondashuvi va pedagogik innovatsiyalarni qo'llash darajasi hal qiluvchi o'rin tutadi. Shu sababli, o'qituvchilarni zamonaviy metodika asosida qayta

tayyorlash, ularni o'quv jarayoniga mos o'yin dasturlari, elektron qo'llanmalar va raqamli resurslardan foydalanishga o'rgatish zarur.

Yuqoridagi tahlillar shuni ko'rsatadiki, maktabgacha ta'limda ingliz tilini o'qitish metodikasini ilmiy asosda takomillashtirish bolalarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish, ularni global dunyoqarashga tayyorlash hamda kelgusidagi ta'lim bosqichlarida muvaffaqiyatli o'qishlari uchun poydevor yaratishning muhim omilidir. Demak, ingliz tilini erta yoshdan boshlab o'qitishning tizimli, metodik va innovatsion yondashuvlarga tayangan holda yo'lga qo'yilishi ta'lim sifatini oshirishning muhim sharti hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Chet tillarini o'qitish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-5117-son qarori. – Toshkent, 2021 y.
2. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi. "Maktabgacha ta'lim tizimida xorijiy tillarni o'qitish konsepsiyasi". – Toshkent, 2022 y.
3. Shodmonova, S., & Yo'ldosheva, D. *Maktabgacha ta'lim metodikasi*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
4. Nurmatova, G. *Chet tillarini o'qitishning zamonaviy metodlari*. – Toshkent: Innovatsiya nashriyoti, 2021.
5. Hurlock, E. *Child Development*. – New York: McGraw-Hill, 2014.
6. Cameron, L. *Teaching Languages to Young Learners*. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
7. Pinter, A. *Teaching Young Language Learners*. – Oxford: Oxford University Press, 2017.
8. Hasanov, B. *Maktabgacha ta'limda interfaol metodlardan foydalanish*. – Toshkent: Ilm Ziyo, 2023.
9. Harmer, J. *The Practice of English Language Teaching*. – London: Pearson Education, 2015.
10. G'ulomova, M. *Pedagogik innovatsiyalar va axborot texnologiyalari ta'lim jarayonida*. – Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti, 2022.